

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119

Till
Socialnämndens organisations- och
föreningsutskott
2019-09-24

Projektet ”Behandling med hjälp av Skype och internet”

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från stiftelsen
Manscentrum i Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar Stiftelsen Manscentrum i Stockholm ett tidsbegränsat bidrag på 250 000 kronor för perioden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020 för projektet ”Behandling med hjälp av Skype och internet”.
2. Föreningen ska lämna in en delredovisning efter ett halvår samt en helårsredovisning efter verksamhetsåret.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Lisa Cadenius
Tf avdelningschef

Eva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Stiftelsen Manscentrum i Stockholm ansöker om ett tidsbegränsat bidrag på 350 000 kronor för perioden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020 för projektet ”Behandling med hjälp av Skype och internet”. Projektet går ut på att Manscentrum på prov vill starta upp behandling av våldsamma personer genom metoden IVIN i kombination med samtal via Skype. IVIN är en digital standardiserad behandlingsmetod framtagen av Socialstyrelsen tillsammans med Linköpings universitet och Kriminalvården.

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att projektet lever upp till kriterierna i riktlinjerna och att Manscentrum bör beviljas ett tidsbegränsat bidrag. Då förvaltningen bedömer att personalkostnaderna för projektet är något höga anser förvaltningen att Manscentrum ska beviljas en del av det sökta bidraget, 250 000 kronor.

Bakgrund

Stiftelsen Manscentrum i Stockholm har sedan flera år ett verksamhetsbidrag från OFU. För år 2019-2020 har Manscentrum beviljats ett tvåårigt verksamhetsbidrag om 1 825 000 kronor per år.

Mellan åren 2016 och 2018 beviljades Manscentrum utöver verksamhetsbidraget ett tidsbegränsat bidrag för ett projekt med syfte att utveckla stödinsatser till våldsutsatta. OFU beviljade projektet 300 000 kronor per år för 2016 och 2017 och 225 000 kronor för år 2018. Inför år 2019 ansökte Manscentrum om en höjning av verksamhetsbidraget för att kunna införa stöd till våldsutsatta personer i den ordinarie verksamheten. OFU beslutade på sammanträdet den 11 december 2018 att höja verksamhetsbidraget till Manscentrum från 1 600 000 kronor (för år 2018) till 1 825 000 kronor (för år 2019 och 2020) för att möjliggöra för stiftelsen att fortsätta med stödet till våldsutsatta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar” beslutade av socialnämnden den 16 april 2019.

Ärendet

Stiftelsen Manscentrum i Stockholm (organisationsnummer 802013-5391), ansöker hos organisations- och föreningsutskottet, OFU, om 350 000 kronor i tidsbegränsat bidrag för projektet ”Behandling med hjälp av Skype och internet”. Bidraget avser perioden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020.

Sökande förening

Manscentrum i Stockholm är en politiskt och religiöst obunden stiftelse vars inriktning är att bistå män i kris. Stiftelsen driver sedan år 1988 en mottagning i Stockholm dit ett stort antal män och en del kvinnor vänder sig varje år för att få hjälp med olika problem som de har svårt att lösa på egen hand. Det dagliga rådgivningsarbetet sköts av professionella terapeuter.

Manscentrum kontaktas av män ur alla socialgrupper och yrkesgrupper. En stor spridning finns även åldersmässigt men medelålders män är i majoritet. Problemen som männen presenterar varierar. Den stora gruppen har samlevnadsproblem och många har separerat eller står inför separation. Andra problemområden är svårigheter med mansrollen, problem kring umgänge med barnen, svårigheter med aggressivitet och misshandel. Av de män som söker till Manscentrum har 55 procent problem som rör våld eller

aggressivitet. Den behandlingsform för våldsutövare som Manscentrum använder har utvecklats under åren och leder enligt föreningen i de flesta fall till goda resultat. Målsättningen med behandlingen är att få mannen att avhålla sig från allt våld, oavsett vilka situationer eller provokationer han tycker sig vara utsatt för. Under 2008 och 2009 utvärderades Manscentrums behandling av våldsamma män av Socialstyrelsen¹. Utvärderingen av behandlingen, som färdigställdes under 2010, visar på mycket goda resultat. Kvinnor med egen aggressions- och våldsproblematik är också välkomna att söka hjälp på Manscentrum och utgör en liten men ökande del av de stödsökande.

År 2018 kontaktades Manscentrum av 408 män och 13 kvinnor för problem relaterade till egen våldsamhet. Majoriteten av dessa har därefter genomgått enskild rådgivning eller gruppbehandling på Manscentrum, övriga har fått någon form av telefonrådgivning.

Aktuell ansökan

Den aktuella ansökan handlar om att Manscentrum på prov vill starta upp behandling av personer med våldsproblematik genom metoden IVIN i kombination med samtal via Skype. Skype är ett datorprogram för digital kommunikation, bland annat röstsamtal och samtal med webbkamera. IVIN är en standardiserad behandlingsmetod framtagen av Socialstyrelsen tillsammans med Linköpings universitet och kriminalvården år 2018. Metoden bygger på kognitiv beteendeterapi och är riktad till både män och kvinnor som har svårigheter att hantera ilska, aggression och utagerande beteenden i nära relationer. Metoden är helt digital och består av åtta moduler som ska gås igenom. En första utvärdering av IVIN för personer som använder våld i nära relationer genomförd av Linköpings universitet har visat lovande resultat².

Manscentrum kontaktas årligen av ett stort antal personer som ännu inte använt våld men där våldet ligger nära. I det aktuella projektet vill Manscentrum använda IVIN i kombination med Skype-samtal för behandling främst av dessa personer som befinner sig i riskzonen för att använda våld. För att anpassa IVIN specifikt för personer i riskzonen planerar Manscentrum att först genomföra vissa justeringar i modulernas innehåll. Manscentrum har sedan tidigare erfarenhet av att använda Skype som

¹ Behandling av män som utövar våld i nära relationer – en utvärdering. Socialstyrelsen 2010.

² https://www.ibl.liu.se/internet-halsa-klinpsyk/start/1.628399/Rapport_till_Socialstyrelsen_IVIN_Linkopings_Universitet.pdf

kommunikationsverktyg i behandlingen av klienter och använder det i den ordinarie verksamheten.

Manscentrum bedömer att nyttan med projektet är att en helt digital behandling är ett effektivt sätt att kunna ta emot fler stödsökande. Manscentrum uppger att de märkt av en markant ökning av klienter, både män och kvinnor, under år 2019. Från januari till maj 2019 har mottagningen kontaktats av 3 till 6 nya klienter per dag jämfört med 2-3 nya klienter per dag föregående år. Manscentrum har hittills inte behövt avvisa någon, men prioriterar personer med allvarlig våldsproblematik och har dragit ner besökstiden för personer med andra problem. Väntetiden för behandling är i dagsläget cirka två veckor.

Projektet är tänkt att i första hand drivas under ett år. Under den perioden kommer Manscentrum att ta fram en anpassad användning av IVIN. Utvärderingen påbörjas direkt vid projektstart och kommer löpa parallellt med projektet. Efter projektåret kommer Manscentrum att ta ställning till utfallet och fortsatt implementering av metoden.

Manscentrum kommer även efter förfrågan från Socialstyrelsen förvalta IVIN-programmet. Att förvalta ett program innebär att Manscentrum äger rättigheterna till metoden och kan dela ut dessa till andra behandlare vid intresse.

Målgrupp

Målgruppen är män och kvinnor med våldsamt beteende.

Verksamhet

Rent konkret innebär den planerade metoden att en "modul" på data innehållande en del filmklipp samt tips på hur man kan hantera ett våldsamt beteende skickas till en klient. I modulen finns också ett antal frågor och påståenden som personen ska besvara och skicka tillbaka till Manscentrum. När de skriftliga svaren kommit in har behandlaren på Manscentrum ett samtal via Skype med klienten, varefter klienten går vidare till nästa modul. Programmet innehåller totalt åtta moduler som ska gås igenom, besvaras och diskuteras. Efter avslutad digital behandling träffar behandlaren klienten i ett fysiskt möte på mottagningen för att bedöma om behandlingen haft någon verkan eller om ytterligare behandling krävs.

Mål

Projektet innebär att på försök starta upp behandling via Skype och internet med metoden IVIN. Målet för projektet är att under projektåret behandla 30-40 personer med internetbehandling och

Skype. När projektet är implementerat beräknar Manscentrum att kunna öka antalet klienter med 50 per år. Ett annat mål med projektet är att fler behandlare i Stockholm ska kunna använda IVIN-metoden.

Kompetens

Personalen som arbetar på Manscentrum är legitimerade psykologer eller psykoterapeuter. Planen är att all personal på Manscentrum ska delta i projektet och utföra behandling med IVIN och Skype. Tanken är dock att inom ramen för projektet anställa ytterligare en psykolog på halvtid för att hantera den ökade belastningen när internetbehandlingen påbörjas. Halvtidstjänsten utgörs till hälften av klientarbete och till hälften av att ta fram internetplattformen och anpassa metoden. Även om projektet är tidsbegränsat bedömer Manscentrum att den planerade halvtidstjänsten även kommer att behövas i verksamheten på längre sikt.

Jämställdhet

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem, och majoriteten av våldet utövas av män och majoriteten av de utsatta är kvinnor. Stöd till våldsutövare är en central del av arbetet mot våld i nära relationer, och en förutsättning för att långsiktigt nå målet att skapa ett samhälle fritt från våld.

Lokal

Projektet ska bedrivas i Manscentrums ordinarie lokaler. Tanken med projektet är att det i förlängningen ska innebära att fler klienter ska kunna tas emot utan att utöka lokalerna, då behandlingen är digital.

Budget för sökt verksamhet

Projektets budget utgörs av kostnad för att anställa en psykolog på halvtid samt de medel som krävs för att ta fram en fungerande internetplattform för IVIN. Det bidrag Manscentrum ansöker om från OFU är planerat att användas för personalkostnader. Att ta fram internetplattformen är en engångskostnad och kommer inte att ingå i budget för en eventuell ansökan om bidrag för ett andra projektår.

Intäkter	Belopp
OFU	350 000
Egna medel	150 000
Summa intäkter	500 000
Kostnader	
Personalkostnader	350 000

Internetplattform	150 000
Summa kostnader	500 000

Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

Stadsövergripande och öppen verksamhet

Verksamheten är öppen för och tar emot stödsökande från hela Stockholms stad och bedöms därför vara stadsövergripande. Av 408 män som Manscentrum hade kontakt med under 2018 tillhörde 254 Stockholms stad, det vill säga 62 %.

Kompletterande verksamhet

Stadens arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck syftar till att personer som varit utsatta för våld ska få stöd och skydd för att ta sig ur sin situation och leva ett liv utan våld. År 2017 antog staden ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Socialnämnden har huvudansvar för implementeringsarbetet, som pågår fram till och med år 2020. I programmet ingår uppdrag till staden att arbeta med insatser till våldsutövare och få dem att bryta sitt beteende.

Staden driver fyra relationsvåldscentrum, RVC, som förutom att ge stöd och skydd till våldsutsatta vuxna också ger stöd till vuxna våldsutövare. Stödet ges i form av enskilda samtal och gruppsamtal. Från 2018 finns endast statistik från RVC Sydost, som var öppet under hela året. RVC Sydost tog under 2018 emot 77 våldsutövare, varav samtliga män. Hittills under 2019 har stadens RVC sammanlagt tagit emot 146 våldsutövare för stödinsatser. Vid förfrågan svarar samtliga RVC att de kunnat ta emot alla våldsutövare som hört av sig till dem. Stadens insatser för att få våldsutövare att lämna sitt våldsamma beteende har alltså utökats under 2019. Denna satsning, och det faktum att samtliga våldsutövare som sökt sig till RVC har kunnat tas emot, talar för att ytterligare satsningar inom området inte behöver prioriteras då befintlig verksamhet täcker målgruppens behov.

RVC:s målgrupp gällande våldsutövare utgörs av personer som redan utövar våld. Manscentrums målgrupp är bredare och det aktuella projektet syftar särskilt till att fånga upp personer som riskerar att utöva våld. Att identifiera de personer som inte gått så

långt som till fysiskt våld men som kan behöva stöd att bryta våldsamma tendenser bedömer förvaltningen kan vara ett bra verktyg för att förebygga våld. Förvaltningen bedömer att det aktuella projektet genom den preventiva ansatsen kompletterar socialtjänstens övriga insatser för våldsutövare och bör beviljas bidrag.

God kvalitet

All personal som arbetar på Manscentrums mottagning är utbildade psykoterapeuter eller psykologer med lång erfarenhet av att arbeta med våldsutövare. Generellt bedömer förvaltningen att Manscentrums behandling av våldsutövare håller god kvalitet. Den metod som det aktuella projektet handlar om, IVIN, är dock ny och relativt oprövad. Endast en utvärdering av metoden har hittills genomförts. Förvaltningen bedömer att det i dagsläget inte är helt klart hur god kvalitet IVIN håller i jämförelse med motsvarande metoder. Manscentrum planerar dessutom att anpassa metoden något för att särskilt rikta in sig på personer i riskzonen för att använda våld, och använda den i kombination med Skype-samtal. Syftet med projektet är dock just att pröva metoden och en utvärdering är planerad tillsammans med Socialstyrelsen. Förvaltningen anser att Manscentrums långa erfarenhet och den evidens som hittills finns för IVIN gör det motiverat att bevilja bidrag till Manscentrum för att genomföra projektet.

Rimliga kostnader

Manscentrum vill anställa en psykolog på halvtid för att arbeta i projektet. Denna halvtidstjänst ska delas lika mellan klientarbete och arbete med att ta fram internetplattformen och anpassa metoden för projektets specifika målgrupp. Då Manscentrum har som målsättning att nå 30-40 klienter med projektet bedömer förvaltningen att personalkostnaderna för projektet är något höga. Detta då utgångspunkten för projektet är att den digitala behandlingen kräver mindre personalresurser. Förvaltningen anser därför att Manscentrum ska beviljas en del av det sökta bidraget, 250 000 kronor.

Förvaltningen anser att detta bidrag ska ges tillfälligt för att möjliggöra för Manscentrum att genomföra projektet och implementera den nya metoden i verksamheten. Förvaltningen anser inte att detta projekt i sig ska utgöra grund för en långsiktig höjning av Manscentrums verksamhetsbidrag. En nästan helt digital behandling av en del av Manscentrums klienter innebär en effektivisering i jämförelse med en traditionell behandling och bör

därför på längre sikt möjliggöra för Manscentrum att kunna utöka antalet klienter med befintlig personalstyrka.

Jämställdhetsanalys

Att stödja våldsutövare att bryta sitt beteende är en viktig del i arbetet för att våldet i nära relationer ska upphöra. Manscentrum tar emot både kvinnor och män i egenskap av våldsutsatta och våldsutövare, dock är män i majoritet som utövare. Förvaltningen ser positivt på att Manscentrum generellt och i det aktuella projektet vänder sig till våldsutövare oavsett kön.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att organisations- och föreningsutskottet beviljar Stiftelsen Manscentrum i Stockholm ett tidsbegränsat bidrag på 250 000 kronor för perioden 1 oktober 2019 till och med 30 september 2020 för projektet ”Behandling med hjälp av Skype och internet”. Förvaltningen föreslår vidare att föreningen ska lämna in en delredovisning efter ett halvår samt en helårsredovisning efter verksamhetsåret.